

efter Folkeafstemningen stod fuldstændig frit, bl. a. naturligvis for derved at opfylde Grundlovens Paabud om, at enhver Rigsdagsmand alene skal stemme efter sin Overbevisning.

Men det Forslag, her foreligger, gaar ud paa noget helt andet. Det gaar ud paa, at Lovforslag, som Regeringen har fremsat, og som begge Rigsdagens Ting har vedtaget paa den i Grundloven foreskrevne Maade, skal standses og saa underkastes en endelig Afgørelse ved en Folkeafstemning. Jeg maa for Regeringens Vedkommende sige, at det vilde være et fuldstændigt Brud paa hævdvunden fastslaaet parlamentarisk Praksis, om Forslag, som Regeringen har fremsat og begge Rigsdagens Ting vedtaget, skulde standses, og det vilde jo ogsaa — hvad ærede Medlemmer kan se ved at gennemlæse de Bestemmelser, Grundloven i saa Henseende indeholder — være i fuldkommen Uoverensstemmelse med den Fremgangsmaade, som Grundloven paa-byder.

Jeg maa derfor sige, at hvis Forslagsstillerne ønsker gennemført en Fremgangsmaade som den, Forslaget angiver, maa de først og fremmest søge tilvejebragt dertil sigtende Ændringer i Grundloven, og jeg maa overfor den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, der hævdede, at hvis vi ikke vilde se den danske Parlamentarisme ført ind i uholdbare Tilstande, maatte Folkeafstemningen indføres, gøre gældende, at hvis det ærede Medlem nærer Frygt for den danske Parlamentarismes Holdbarhed, tror jeg, det ærede Medlem her har været meget uheldig med Hensyn til det Middell, der skulde anvendes for at tilvejebringe større Holdbarhed i Parlamentarismen.

Det er jo nok muligt, at Parlamentarismen her i Landet, som i andre Lande, hvor Forholdstalsvalgmaaden for nylig er indført, er ude for visse Prøvelser, men hvis det ærede Medlem tror, at dette Forslag er egnet til at styrke Parlamentarismen eller til at øge Rigsdagens Anseelse, tager det ærede Medlem fuldkommen fejl. Det, Forslaget gaar ud paa, er i Virkeligheden dette, at vi i Regeringen og Rigsdagen skulde sige til Vælgerne: Disse Forslag har vi nu behandlet i adskillige Maaneder, vi har i begge Ting drøftet dem, nedsat Udvalg, og vi er endelig naaet frem til en Form, som vi er blevet enige om og har vedtaget med et Flertal i begge Rigsdagens Ting, og de er nu færdige til Hans Majestæt Kongens Stadfæstelse, men hvis Vælgerne ønsker, at de ikke skal vedtages, saa siger vi for vort Vedkommende: Vær saa god, det

kan ogsaa lade sig gøre, vi kan godt lægge det hele til Side, vi ønsker blot ikke for vort Vedkommende at sætte vort Mandat ind paa den Afgørelse, vi har været med til at træffe; Loven kan for vort Vedkommende godt bortfalde, naar blot et almindeligt Valg kan undgaas!

Jeg tror nu, at hvis man fulgte det ærede Medlems Anvisning og gik til Vælgerne med disse Forslag og lod dem tage Stilling til dem ved en Folkeafstemning paa den Maade, det her er foreslaaet, vilde Vælgerne sige til Rigsdagen: Saa mangler der endnu et Nedskæringsforslag i den Række, der her er anført, og det er det, der afskaffer hele Rigsdagen. Jeg tror, Vælgerne vilde sige: Hvad skal vi saa have en Rigsdag til, til hvad Nytte skal 200 voksne Mennesker gaa paa Christiansborg og drøfte, forhandle og stemme, naar de dog, naar de er færdige, sender det hele ud til Folkeafstemning?

Hvis det skal være den Fremgangsmaade, der skal tilstræbes i Fremtiden, maa Konsekvensen blive, forekommer det mig, at vi nøjes med en Rigsdag paa 10—12 Mand, som samtidig ogsaa kan danne Regeringen; naar de har udarbejdet deres Forslag, kan de sende dem ud til Folkeafstemning.

Jeg tror ikke, det er den rette Opfattelse hverken af vor Forfatnings Indhold eller af Rigsdagens Ansvar. Vælgerne har lagt et bestemt Mandat paa vore Skuldre som Medlemmer af de lovgivende Forsamlinger og dermed ogsaa et Ansvar. Dette Ansvar har vi at varetage, og det er det, der sker, naar vi tager Stilling til de Forslag, som enten Regeringen eller Medlemmer af Tingene har forelagt, og derved røgter det Hverv, som Vælgerne har tillagt os.

Jeg maa altsaa alene af den Grund anse Forslaget for uheldigt. Men dernæst har man her pillet enkelte Lovforslag, enkelte Spørgsmaal, enkelte Sager ud af Rigsdags-samlingens Arbejde og sagt: Netop disse bestemte Forslag skal ud til Folkeafstemning, men hvad vi i øvrigt har vedtaget i Rigsdagen i denne Samling eller tidligere, skal ikke ud til Folkeafstemning. Jeg maa sige, jeg forstaar ikke Meningen med, at det netop er Forslagene om Aldersrenten, om Sygekasserne, om Statens Tjenestemænd, der skal ud til Folkeafstemning.

Hvor ofte har vi da ikke her i Rigsdagen behandlet Lovforslag vedrørende netop disse Spørgsmaal. Hvor ofte har ikke Aldersrenten eller, som det hed i gamle Dage, Alderdomsunderstøttelsen været Genstand for Ændringer, betydningsfulde, dybt-